

!דפדפן

ושננתם לבניד ודברת בם בשבתד בביתד ובלכתד בדרך ובשכבד ובקומד:

פרשת השבוע למשפחה • כ"א חשון תשס"ח • 2 נובמבר 2007

מושג השבוע: מכפלה

בתחומי המדע, הרוח וכיוצא בזה. בכך הוא גם רומז לחברה הישראלית בתחילתה, שפניה היו לחקלאות ולהקמת אוניברסיטאות בזמנית. ולבסוף, בכך הוא קורץ לנו, במשחק האסוציאציות הזה, לזכור שעולם המושגים שלנו רווי משמעויות, ושפרשנויות מבית מדרשם של אנשים שונים רק עשויות להעשיר את עולמנו ואת הבנתנו.

בן ארצא

מה המשמעות הראשונה שעולה לכם בראש בשמעכם את המילה הזאת? תוצאה של פעולה מתמטית שמטילה אימה על תלמידים בגילאי הילדים שלנו? או "ניתן-לי, את-מערת המכפלה אשר-לו, אשר, בקצה שדהו"? גלגול המילה, מהתורה לימינו, מרתק ביותר. הוא נושא בתוכו את המעבר של העם היהודי מחברה חקלאית וקשורה לאדמה בימיו הקדומים, ליעם הספר' שמתגאה בתרומתו לתרבות העולם המודרני

פרשת חיי שרה (בראשית בג-כה 19)

בפרשתנו אירועים רבים:

- שרה נפטרת בגיל 127.
- אברהם מתאבל על אשתו, קונה את מערת המכפלה בחברון כחלקת קבר מבני חת וקובר בה את שרה.
- אברהם שולח את עבדו, אליעזר, לארם נהריים כדי למצוא שם אשה ראויה ליצחק בנו.
- אליעזר מחליט כי הנערה שתרחם עליו ועל גמליו הצמאים ותשקה אותם היא זו שנועדה להיות חלק ממשפחת אברהם אבינו.
- רבקה מגיעה לבאר, ו"עוברת את המבחן" בהצלחה רבה - שופעת חסד היא מזדרזת ומשקה את האיש ואת הגמלים ומזמינה אותם לבית אביה.
- בבית רבקה מתברר כי היא קרובת משפחה של אברהם, ובני המשפחה מסכימים לשלוח אותה לכנען להינשא ליצחק.
- יצחק מכניס את רבקה לאהל שרה, ובאהבתו אליה הוא מתנחם על מות אימו.
- אברהם נושא את קטורה לאשה, ונולדים לו ממנה עוד בנים. הוא נפטר בגיל 175 ויצחק וישמעאל בניו קוברים אותו במערת המכפלה.
- ישמעאל נפטר בגיל 137 שנים.

בעפרון בן-צחר. וניתן-לי, את-מערת המכפלה אשר-לו, אשר בקצה שדהו: בכסף מלא ותננה לי, בתוככם לאחזת-קבר. ...וישקל אברהם לעפרו, את-הכסף אשר דבר באזני בני-חת ארבע מאות שקל כסף, עבר לסחר. ויקם השדה והמערה אשר-בו, לאברהם לאחזת-קבר מאת, בני-חת". (בראשית כג, ד-ט, יח-כ).

מקום קבורה זה הופך לאחוזת עולם, ובבוא יומו גם אברהם נקבר שם. "ויגנוע ונקמת אברהם בשיבה טובה, זקן ושבוע; ויאסף אל-עמיו. ויקברו אותו יצחק וישמעאל, בניו, אל-מערת המכפלה: אל-שדה עפרון בן-צחר, החתי, אשר על-פני ממרא. השדה אשר-קנה אברהם, מאת בני-חת שמה קבר אברהם, ושרה אשתו". (כה ח-יא).

מול חלקת האדמה, שקנייתה בכסף מלא מתוארת בפירוט בפרשה, אנו מוצאים את הבאר. הבאר מהווה רקע לבחירת רבקה כבת זוג ליצחק, ודרך מימיה מתגלה טבעה שופע החסד של הנערה. "ותנה רבקה ליצאת... וקדה, על-שכמה... ותירד העינה, ותמלא כדה ותעל. ויירץ העבד לקראתה; ויאמר, הקמיאני נא מעט-מים מפדך. ותאמר, שטה אדני; ותמהר, ותירד כדה על-ידה ותשקהו. ותכל להשקותו; ותאמר, גם לגמליך אשאב, עד-אם-כלו, לשות". (בראשית כד' טו-יח).

לא רק העבד "השדכן", גם החתן - יצחק - רואה את רבקה לראשונה כאשר הוא בא מבוא, באר לחי ראאי, ושם, ליד אותה באר הוא מקים איתה את ביתם. "ויהי, אחרי מות אברהם, ויברך אלהים, את-יצחק בנו; וישב יצחק, עם-באר לחי ראאי". (בראשית כה' יא).

יצחק אינו היחיד המוצא את בת זוגו ליד הבאר. שלשה נדווגו להם זיווגיהם מן הבאר: יצחק, יעקב ומשה. ביצחק

פרשת חיי שרה עוסקת בשני נושאים מנוגדים זה לזה - מוות וקבורה מחד, והקמת משפחה מאידך. כאשר שרה נפטרת טורח אברהם לקנות אחוזת קבר - מערת המכפלה אשר בחברון. וכך הוא פונה לתושבי המקום: "גר-ותושב אנכי עמכם; תנו לי אחזת-קבר עמכם, ואקברה מתי מלפני...אם-יש את-נפשכם, לקבר את-מתי מלפני שמעוני, ופגעו-לי

השבוע מלאו שנים עשרה שנה להירצחו של יצחק רבין. הרצח אירע ב-4 בנובמבר 1995, אור לייב בחשוון תשנ"ו, בתום עצרת תמיכה בהסכמי השלום בכיכר מלכי ישראל בתל אביב. לנו, המבוגרים, ייזכר אותו ערב לעד בשל ההלם, התדהמה ותחושת האבדן שאפפה אותנו אז. מותו של רבין נגע ברבים - הן חילוניים והן דתיים, תומכי דרכו ומדיניותו וגם אלו שלא היו שותפים להן. בתקופה שלאחר הרצח עלו רבים לירושלים על מנת לעבור על פני הארון. בהלוויה, בה השתתפו מרבית מנהיגי העולם, בכו כולם למשמע ההספד שנשאה נועה נכדתו. וזכורה לכולנו אמירתו של נשיא ארה"ב דאז, ביל קלינטון: "שלום חבר". שירים נכתבו והושרו בהשראת הרצח. בכיכר מלכי ישראל, שהפכה עד מהרה לכיכר רבין, התאספו בני נוער רבים להדלקת נר והרכנת ראש. תחושת האבל הייתה קולקטיבית.

מהר מאד אחרי מותו של רבין, וודאי היום, שנים עשרה שנה אחרי, נעלמה תחושת האחדות ונותרה בעיקר תחושת המחלוקת: חוסר ההסכמה בכל הנוגע למדיניותו, לזכרו ולמורשתו של רבין. ואולי רק על דבר אחד נותרה הסכמה - הגעגוע לרבין האדם. מה היה קסמו של האיש? קשה להגדיר באופן חד משמעי. מקורות חייו עולה סיפורה של הציונות החילונית במיטבה: בן להורים חלוצי העלייה השלישית, שעסקו בעשייה ציבורית ובהתנדבות למען הכלל, וראו בערכים אלו חשיבות עליונה בחינוך ילדיהם. על הבית בו גדל כתב רבין: "בבית שררה תחושה של בית עובד... הבית לא היה דתי, אלא בעל תפישה חילונית, אך רווי גאווה ביהדות... תמיד רווחה בבית תחושת השליחות... העבודה היא ערך בזכות עצמו".

רבין, בוגר בית-הספר החקלאי 'כדורי' שבגליל העליון, הצטרף בנעוריו לפעולות ההגנה והפלמ"ח והשתתף בקרבות מלחמת העצמאות כמפקד חטיבת 'הראל'. מאוחר יותר שימש כרמטכ"ל במלחמת ששת הימים, היה לשגריר ישראל בארה"ב, ראש ממשלה ושר הביטחון. אך למרות היותו איש צבא לאורך שנים, הוא ייחל לנבואת הנביא ישעיהו: "לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה". ועל הסתייגותו ממסלול חייו שהוכתב על-ידי תולדות מדינת ישראל המתהווה, העיד הוא עצמו: "זה לא היה החלום שלי".

רציתי להיות מהנדס מים. למדתי בבית ספר חקלאי. חשבתי שמהנדס מים הוא מקצוע חשוב במזרח התיכון הצחיח". ועוד סיפר: "בגיל שבו פורחות אהבות ראשונות, בגיל בו חוקרים התלמידים את מסתורי התנ"ך ונפלאות המתמטיקה, בגיל 16, שמו בידי נשק בכוונה להגן על עצמי ולצערי גם כדי להרוג". הייתה ביצחק רבין עוצמה ונחישות שנתנה לרבים תחושת ביטחון שחסרה היום כל כך, תחושה שיש מורה דרך וקיימת מנהיגות אמיצה ואחראית. רבין היה איש של ערכים - רעות, אחריות וכבוד לזולת. מגיל צעיר הוא הקדיש את חייו למען המדינה: "טובת המדינה", אמר, "קודמת לכל חשבון אישי ומפלגתי". ומעל הכל, לתחושתו, הצטיין רבין בענווה ואהבת האדם באשר הוא: "האדם אינו פלדה. הוא לב ונשמה, הוא בוכה וצוחק. הוא אוהב וכואב. הוא מסתער ונפצע וזועק. האדם הוא אדם."

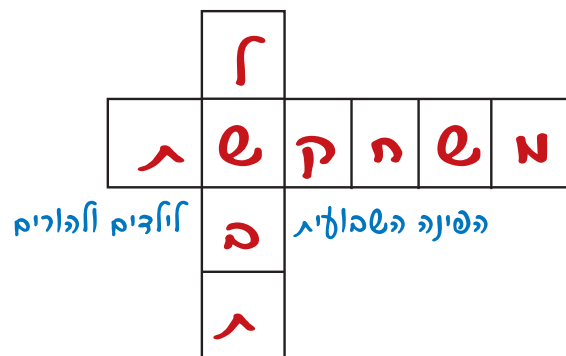

שילון דפדמני-כר

אם לתלמיד בכיתה ב' קשת בייס בן גוריון

לוח פעילויות קרובות של בית המדרש

- הפגישה הבאה של מסלול א', ספר שמואל, תתקיים ביום שלישי, 13.11.07, בשעה 21:00 בבית משפחת ידן, רחוב גלמן 2. נא להביא תנ"ך.
- מסלול ב' מחדש את פעילותו. הפגישה הבאה תהיה ביום שלישי, 6.11.07 בשעה 21:00 בבית משפחת ידן, רחוב גלמן 2. דף מקורות ראשוני ניתן למצוא באתר הקהילה. הנושא: אלימות. עקב ההכנה הנדרשת למסלול ב, המפגשים במסלול זה מרווחים יותר.
- ניתן להצטרף לשני המסלולים, גם מי שלא הגיע לפגישות קודמות.

"והנה רבקה יוצאת... וכדה על שכמה... ותשאב לכל גמליו" (בראשית כ"ד, ט"ו-כ')

האם גמליו יוצאת... וכדה על שכמה... ותשאב לכל גמליו? מה צארה?

נעם וילדה צארה